

| | | | |
|---|---------------------|---|------------------------------------|
| تعداد صفحه : ۲ | نام و نام خانوادگی: | رشته : علوم و معارف اسلامی | سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳ |
| مدت امتحان: ۷۵ دقیقه | ساعت شروع: ۸ صبح | تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹ | پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه |
| مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir | | دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹ | |

| ردیف | سؤالات (پاسخ نامه دارد) | نمره |
|------|---------------------------|------|
|------|---------------------------|------|

| سؤالات بخش الزامی..... | | |
|--|--|--|
| دانش آموزان عزیز به سؤال های ۱ تا ۶ برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید . | | |
| ۱ | گزینه های صحیح را انتخاب کنید. ۱- خرید و فروشی در نزد امام معصوم «ع» انجام می شود و امام با سکوت خود صحت آن را تأیید می کند. الف) فعل معصوم «ع» ب) سخن و قول معصوم «ع» ج) تقریر معصوم «ع» د) نظر معصوم «ع» ۲- در کدام یک از موارد زیر مقدمه ی عقلی است؟ الف) وضو برای نماز ب) تهیه ی وسیله برای رفتن به حج ج) طهارت برای نماز د) گفتن اذان قبل از نماز | ۰/۵ ۰/۵ |
| ۲ | معنای اصطلاحات زیر را در پاسخ نامه بنویسید. ۱- حکم واقعی ۲- اجماع منقول ۳- قاعده ی ملازمه | ۰/۵ ۱ ۰/۵ |
| ۳ | درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. ۱- علم فقه روشن صحیح استنباط از منابع را به ما می آموزد. ۲- مفسر ، آیاتی را که می توان از آنها حکم شرعی استنباط کرد، جمع آوری و تفسیر می کند. ۳- دلالت مطلق بر شمول به واسطه ی الفاظ عموم است. ۴- میان نهی و بطلان معامله ، ملازمه ای وجود ندارد. | ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ |
| ۴ | در عبارات زیر «نص، ظاهر(وجوب، استحباب، مباح)، مفهوم موافق، مفهوم مخالف، عام، خاص، مطلق، مقید» را مشخص کنید. ۱- إذا كان الماء قَدَرٌ كَرٌّ لم يُنجسهُ شيءٌ. ۲- كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ. ۳- حُرْمٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا. ۴- إذا جاز أكل نفس ماله و أعدامه بالكلية، فالصلاة في ثوبه التي هي من العبادة و يحصل له الاجر و الثواب، مع بقائه على حاله من غير نقص و لا تغيرٍ يضرُّ، بالطريق الأولى. ۵- صل مع الطهارة. ۶- قم الليل إلا قليلاً. | ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ |
| ادامه سؤال ها در صفحه دوم | | |

| | | | |
|---|---------------------|---|------------------------------------|
| تعداد صفحه: ۲ | نام و نام خانوادگی: | رشته: علوم و معارف اسلامی | سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳ |
| مدت امتحان: ۷۵ دقیقه | ساعت شروع: ۸ صبح | تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹ | پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه |
| مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir | | دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹ | |

| ردیف | سؤالات (پاسخ نامه دارد) | نمره |
|------|---|--|
| ۵ | <p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>۱- پاسخ امام باقر «ع» به این سؤال که: از کجا دانستید که در مسح وضو باید تنها قسمتی از سر و پا را مسح کرد، چه بود؟</p> <p>۲- دو کتاب بی نظیر شیخ انصاری را در فقه و اصول فقه، که تا امروز منبع درسی حوزه های علمیه شیعه است، نام ببرید؟</p> <p>۳- در چه علمی، به بررسی تک تک روایان حدیث از جهت توثیق و تفسیق می پردازد؟</p> <p>۴- این عبارت به چه موضوعی اشاره می کند؟ «یعنی ان یرد اکل الربا علی صاحبه الفضل الذی اخذة عن رأس ماله»</p> <p>۵- دلیل شیعیان بر این که صلوات بر پیامبر «ص» در دو تشهد واجب است، چیست؟</p> <p>۶- چرا نهی در عبادات ملازم با بطلان آن عبادت است؟</p> <p>۷- این عبارت بیانگر کدام حکم فقهی است: «لا يجوز الذهب للرجل اجماعاً و لا صلاة في مطلق الملبوس من الذهب و لو خاتماً».</p> | <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> |
| ۶ | <p>سؤالات تشریحی:</p> <p>۱- استدلال کردن به عمومیت داشتن عام (ظهور عام در شمولیت) در چه زمانی جایز است؟</p> <p>۲- تفاوت بین خبر متواتر و اجماع در چیست؟</p> <p>۳- این عبارت را ترجمه کنید و بگویید که برای اثبات چه موضوعی مطرح می شود؟ « إذا دخل الوقت وجب الطهور و الصلاة » فانه ظاهر بمقتضى المفهوم فى انه ان لم يدخل الوقت فلا يجب الطهور و لا الصلاة.</p> <p>۴- معنای واژه ی فقه در لغت و در اصطلاح قرآنی و علوم اسلامی چیست؟</p> | <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱/۵</p> <p>۱</p> |
| ۷ | <p>..... سؤالات بخش انتخابی</p> <p>دانش آموز عزیز از ۸ قسمت سؤال زیر (۱ تا ۸) چهار سؤال را به دلخواه انتخاب و با ذکر شماره سؤال در پاسخ نامه، پاسخ دهید.</p> <p>۱- در چه زمان فقیه به ادله فقهی رجوع می کند؟</p> <p>۲- در اصول فقه اصلی ترین دلیل بر حجیت استصحاب چیست؟ یک مورد را نام ببرید.</p> <p>۳- وظیفه ی مکلفی که میان حرمت و وجوب شک کند، چیست؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید.</p> <p>۴- با ذکر یک مثال، عدم وحدت متعلق یقین سابق و شک لاحق را بنویسید؟</p> <p>۵- دو وظیفه ی خطیر فقیه را بیان کنید؟</p> <p>۶- نقش امام خمینی در ارتقای جایگاه فقه چه بود؟</p> <p>۷- آیات الاحکام مشتمل بر چه موضوعات مختلف فقهی است؟ (ذکر ۴ مورد)</p> <p>۸- ظهور امر و نهی در وجوب و حرمت مشروط به چه شرایطی می باشد؟</p> | <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> |
| | پیروزباشید | جمع نمره ۲۴ |

| | | |
|---|----------------------------|--|
| راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: | رشته : علوم و معارف اسلامی | تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۹ |
| پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه | ساعت شروع : ۸ صبح | تعداد صفحه : ۲ |
| دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۹ | | مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|------|---|------------------|
| | پاسخ سؤالات الزامی : | |
| ۱ | ۱- گزینه ج ۲- گزینه ب | هر کدام ۰/۵ نمره |
| ۲ | ۱- گاهی فقیه در راه کشف حکم یک موضوع به قانونی دست می یابد که واقعاً از طرف خداوند برای آن موضوع وضع شده است. ۰/۵ ۲- فقیه شخصاً فتاوی مجمعین را ندیده بلکه فقیه دیگری که اجماع را تحصیل کرده وجود این اجماع را نقل کرده و او به استناد این اجماع نقل شده ، فتوا می دهد. (۱ نمره) ۳- هر آن چه عقل به آن حکم کند شرع نیز به همان حکم می کند. ۰/۵ | ۲ |
| ۳ | ۱- نادرست ۲- درست ۳- نادرست ۴- درست | (هر مورد ۰/۵) |
| ۴ | ۱- مفهوم مخالف ۲- عام ۳- نص ۴- مفهوم موافق ۵- مقید ۶- ظاهر(استحباب) ۷- ظاهر(استحباب) | (هر مورد ۰/۵) |
| ۳/۵ | ۱- زیرا خداوند در قران می فرماید: و امسحوا برؤسکم. ۰/۵ ۲- مکاسب- فرائد الاصول(رسائل) ۰/۵ ۳- علم رجال ۰/۵ ۴- خورنده ی ربا باید آنچه بیش از سرمایه اش را که گرفته به صاحبش بازگرداند. ۰/۵ ۵- اجماع ۰/۵ ۶- زیرا در عبادت نیت و قصد قربت لازم است. ۰/۵ ۷- حکم حرمت استفاده از طلا برای مردان. ۰/۵ | |
| ۴/۵ | ۱- بعد از این که درباره ی مخصص های احتمالی جست و جوی کامل به عمل آید و پس از اطمینان به عدم آن می توان به ظهور عام در شمولیت استناد کرد. (۱ نمره) ۲- خبر متواتر ناقل عین سخن معصوم است ولی اجماع بیانگر نظر و رأی معصوم است. خبر متواتر دلیل لفظی است ولی اجماع دلیل غیر لفظی (لبی) است. ذکر یک تفاوت کافی است. (۱ نمره) ۳- ترجمه: «هر گاه وقت نماز فرا رسید طهارت و نماز واجب می شود» که ظاهر مفهوم آن است که اگر وقت نرسیده باشد طهارت و نماز نیز واجب نخواهد بود. اثبات وجوب غیرى وضو. ۱/۵ ۴- معنای لغوی فقه بصیرت در تمامی اجزاء و ارکان اسلام اعم از اصول و فروع دین است. در اصطلاح به فهم بخش خاصی از مسائل دینی گفته می شود یعنی فهم دقیق و عمیق مقررات عملی و فرعی اسلامی با استفاده از منابع آن. (۱ نمره) | |

| | | |
|--|---|--|
| تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۹ | رشته : علوم و معارف اسلامی | راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳ |
| تعداد صفحه : ۲ | ساعت شروع : ۸ صبح | پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه |
| مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir | دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۹ | |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|--|---|------|
| ۷ | <p>پاسخ سؤالات انتخابی :</p> <p>۱- در زمانی که مجتهد و مقلدین او در مقام عمل دچار تحیر شدند و نسبت به حکم واقعی شک دارند. (۱ نمره)</p> <p>۲- روایات متعدد ، از جمله فرمایش امام موسی کاظم «ع» و امام صادق «ع» که می فرمایند به یقین عمل کنید زیرا شک یقین را از بین نمی برد. (۱ نمره)</p> <p>۳- تخییر، مثلاً در مورد حکم کسی که نذر کرده است تا روز معینی را در سفر روزه بگیرد ، برخی حکم به وجوب عمل به نذر و برخی دیگر حکم به حرمت مطلق روزه ی مسافر داده اند. (۱ نمره)</p> <p>۴- اگر مکلف در زمان سابق به وضو یقین داشته ولی متعلق شک لاحق او غسل باشد. (۱ نمره)</p> <p>۵- باید به مفاد آیه نفر عمل کند و تمام توان خود را برای فهم دقیق حکم الهی صرف نماید و از سوی دیگر باید نهایت دقت و احتیاط را به کار برد تا مبادا فتوایی خلاف حکم الهی صادر نماید. (۱ نمره)</p> <p>۶- ایشان فقه و فقاها را بسط و گسترش داد و آن را از جنبه های خصوصی و فردی به جنبه های عمومی ، سیاسی و حکومت داری تسری بخشید. (۱ نمره)</p> <p>۷- آیات عبادی - حقوقی - جزائی - ازدواج - طلاق (۴ مورد هر مورد ۲۵/۰)</p> <p>۸- الف- از سوی فرد عالی به دانی صادر شود. ب- قرینه ای که صیغه را به معنای استحباب یا کراهت یا اباحه منحرف کند وجود نداشته باشد. (۱ نمره)</p> | ۸ |
| | جمع نمره | ۲۴ |
| همکاران محترم : لطفاً به مفهوم های صحیح و منطقی دیگر نمره تعلق گیرید . | | |